

Sopron bencés kecsketemploma

2011 december 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Sopron hatvanezer lakosú megyei jogú város, egyike hazánk legrégebbi, 1277 óta városi rangú településeinek. Belvárosa meg?rizte középkori formáját, polgárházairól és palotáiról évszázadok történelmét, stíluskorszakok változásait olvashatjuk le. A várfalon kívüli negyedek girbegurba házsorai, a nagy kapus udvarok, tágas pincék a régi soproni parasztpolgárok, sz?lész-borász, zöldségkertész poncichterek világát idézik. Sopron templomai közül a régi temet?nél található Szent Mihály-plébániát és a XIII. századi Szent Jakab-kápolnát, a keresztes lovagok Szent János-egyházát és a Szentlélek-templomot bemutattuk már e helyen, amint a városhoz tartozó Bánfalva Mária Magdolna-plébániája és a pálosok ottani kolostortemploma is szerepelt sorozatunkban.

A mostani, ünnepi alkalomból az ország alighanem legszebb terén álló, állványköpenyét sok év után levetett bencés – korábban Szent Ferenc-rendi – templom históriájával, szépségeivel ismerkedhetünk meg.

A jó útra tért assisi nemesember jámbor cselekedeteinek és tanításainak, 1210. évi rendalapításának híre hamar eljutott Itálián túlra is. Mid?n – 1223. november 22-én – a pápa írásban is jóváhagyta Francesco rendjének m?ködését, követ?i már több közösséget alkottak Közép-Európában. Német földön gyorsan terjedt az aszketikus és szociális mozgalom, 1220 körül Türingiában már szerzetesházakat, városi ispotályokat tartottak fenn a kolduló barátok. Erzsébet, a Patakon 1207-ben született, gyermekként Wartburg várába vitt Árpád-házi királyné t?lük hallhatott a világi javak hiábavalóságáról és a szegények gyámolításáról, amely röpke életét ett?l fogva vezette. Amikor Erzsébet 1231-ben meghalt, már Magyarországon is léteztek a ferences regulát követ? szerzetesi közösségek. Els? kolostoraik – Esztergomban, Gy?rött és Nagyszombatban – épül?félben vagy már készen voltak, és bizonyosra vehet?, hogy a német nyelvhatáron fekv? élénk kereskedelm? Sopronban korán, a tatárjás körüli esztend?kben megjelentek a kolduló barátok. Megbecsülésüket, a kor mérlegel? szellemét bizonyítja, hogy város a piacterén adott helyet klastromuk felépítéséhez.
Ezerkétszázhetvennyolcban említi el?ször írott forrás a soproni ferenceseket, ekkor azonban már állhatott a klastrom (a XII. század óta m?köd? piac neve is csak 1379-ben lép színre írásban). A templom 1280-ban készült el Geisel Henrik helyi polgár adományából, aki vagyonát a kolduló barátoknak adta vezeklésként – olvashatjuk Czellár Katalin városismertet?jében –, utalással a kolostor korábbi voltára, miszerint az oldalhajó és a szentély boltozatát támasztó küls? támpillérekre a déli oldalon nem volt szükség. A remekmív? épület felmérését, arányainak visszaszerkesztését Henszlmann Imre végezte el 1880-ban. A háromhajós hosszház alaprajza szabályos négyzet. A f?hajó régi bécsi lábban mért hossza megegyezik a szentélyével, amint a szélességük és

magasságuk is egyforma. A f?hajó szélességének éppen a fele a mellékhajóké, így adják ki egymás mellett a csarnokszer?, szintén egyenl? magasságú négyzetes hosszházat. A 48 méter magas, emeletein nyolcszöglet? torony az 1300-as évek elején épült. Gótikus stílusjegyei a Duna menti – bécsi, pozsonyi és budai – m?helyek alkotásaival mutatnak rokonságot. Csúcsíves bejárata fölött a köpönyegét védelmez?n kiterjeszt? Sz?z Mária alakja látható (az Anjou-kori freskót el?bb Storno Ferenc építész 1892-ben, majd Bartha László fest?m?vész 1958-ban más-más ízlés szerint restaurálta). A templom közismert nevét adó kecskés címer a szentély északi falán látható. Geisel leszármazottainak, a Kecskés családnak b?rrel bevont, címeres tornapajzsa a XV. századból származik.
A múzeumszer? templom gazdagon tárja elénk a csúcsíves és reneszánsz stílusú részleteket, díszít?elemeket, a pompás barokk oltárokat, képeket és berendezési tárgyakat.

Középkori kolostorát azonban a XVII. században átépítették, csupán a szentélyhez dél fel?l csatlakozó régi sekrestyén keresztül megközelíthet? káptalanterme maradt épségben, amely az 1300-as évek els? felében készült. A gótikus boltozatot tartó pillérek fejezetein a hét f?b?nt jelképez? faragványokat tanulmányozhatjuk. A szentély északi falának tövében nyíló lépcs?lejáró vezet az 1650-ben újra megnyitott kriptába. Itt került el? az elmúlt évtized m?emléki felújításának, régészeti feltárásainak egyik legértékesebb lelete, egy fiatal nemesasszony száz évvel korábbról meg?rz?dött földi maradványa. Pontosabban a Magyarországon eddig páratlan épségben megmaradt öltözéke: selyem ingválla, aranyszállal kivarrt bársonyruhája, szoknyája, gyapjúszövetb?l varrt, paszományos, körgalléros köpenye. Restaurálása után a templomban fogják kiállítani.
Híres személyeket látott, fontos események színhelye volt Sopron legrangosabb temploma. 1622 nyarán itt koronázták magyar királynévá II. Ferdinánd feleségét, 1625 novemberében a Habsburg uralkodó fiát, III. Ferdinándot a templomban avatták magyar királlyá. Ezekben az években több országgy?lést is tartottak benne. Kés?bb, 1681-ben I. Lipót fontos törvényeket szentesített Sopronban, az ? feleségét szintén a templomban koronázták meg. Gróf Széchenyi István, a város díszpolgára és családja gyakran járt a soproni bencésekhez – akiké id?közben a ferencesek régi egyháza lett. II. József 1787-ben feloszlatta a kolduló rendet, a klastromot bezárták, negyed századig raktárként használták. 1802-ben kapta meg a Szent Benedek-rend, amely azóta is gondját viseli a templomnak, értékes m?tárgyainak és berendezésének. A Templom utcára nyíló kolostort 1950-t?l egyetemi kollégiumnak használták, az akkoriban helyreállított káptalanteremben múzeumot rendeztek be.

Ludwig Emil -mno.hu

Ajánló